

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

**LXIV Liceum Ogólnokształcące
im. St. I. Witkiewicza**

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu pomocy uczniom w odpowiednim wyborze zawodu i kierunku dalszego kształcenia.

1. Podstawy prawne Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 Prawo Oświatowe (tekst jednolity Dz.U. 2018 poz. 996, 1000, 1290, 1669, 2245)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017, poz.1591 z późn. zm.)

2. Cele ogólne i szczegółowe WSDZ

2.1. Cel główny

Głównym celem jest przygotowanie uczniów do trafnego wyboru kierunku kształcenia i zawodu oraz do roli pracownika na obecnym rynku pracy. Wybór ścieżki zawodowej ma być procesem rozwojowym, który wiąże się z kolejnymi decyzjami podejmowanymi na przestrzeni całego życia ucznia. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego ma mieć charakter celowych i zaplanowanych działań w formie pracy indywidualnej i grupowej.

2.2. Cele szczegółowe

2.2.1. Uczniowie

- poznają własne predyspozycje zawodowe, zainteresowania, uzdolnienia, umiejętności;
- rozwijają umiejętności pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych;
- potrafią określić swoje mocne strony, są świadomi własnych ograniczeń;
- są zmotywowani do pojęcia wysiłku przy podejmowaniu decyzji w zaplanowaniu swojej przyszłości zawodowej;
- znają czynniki trafnego wyboru zawodu;
- mają informacje o zawodach i sytuacji na rynku pracy;
- znają system kształcenia oraz ofertę edukacyjną;
- znają warunki i harmonogram rekrutacji;
- wybierają zawód i szkołę po dokonaniu analizy własnych możliwości psychofizycznych z wymaganiami szkoły i zawodu;

- znają przeciwwskazania zdrowotne do wyboru zawodu;
- znają źródła informacji edukacyjnej i zawodowej;

2.2.2. Rodzice

- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”;
- znają czynniki wyboru szkoły i zawodu, wspomagają dzieci w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- znają aktualną i pełną ofertę edukacyjną na różnych jego poziomach;
- wiedzą , gdzie szukać pomocy dla dzieci z problemami: zdrowotnymi emocjonalnymi, decyzyjnymi, intelektualnymi, rodzinnymi itp.;
- włączają się do działań informacyjnych szkoły (np. jako przedstawiciele

2.2.3. Nauczyciele

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje;
- wspierają uczniów w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych zawodowych;
- realizują działania z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika;
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów;
- angażują przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w działania doradcze szkoły.

3. Adresaci WSDZ

- Uczniowie;
- Rodzice;
- Nauczyciele;
- Środowiska lokalne;

4. Zadania osób realizujących Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego

W LXIV Liceum w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m.in. pedagog, psycholog, doradca zawodowy) oraz inne osoby zatrudnione w szkole. Poniżej przedstawiono zakres działań w obszarze doradztwa dla poszczególnych osób i formę organizacji wewnętrznego systemu doradztwa:

4.1. Dyrektor szkoły:

- odpowiada za organizację działań związanych z WSDZ w szkole,
- powołuje koordynatora ds. doradztwa zawodowego;
- nadzoruje działanie systemu doradztwa zawodowego;
- zapewnia warunki do realizacji WSDZ w szkole;
- wspiera kontakty pomiędzy realizatorami WSDZ w szkole a instytucjami zewnętrznymi.

4.2. Doradca zawodowy:

- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego,
- gromadzi warsztat pracy oraz udostępnia go osobom zainteresowanym;
- pomaga uczniom w określeniu ich zainteresowań, uzdolnień i innych cech istotnych przy podejmowaniu decyzji edukacyjnych i planowaniu kariery zawodowej;
- diagnozuje uczniów w zakresie ich predyspozycji do wykonywania wybranych przez nich zawodów.
- kieruje w sprawach trudnych do odpowiednich specjalistów, m.in. do specjalistów w Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej

4.3. Koordynator doradztwa zawodowego:

- koordynuje działalność informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę, w tym gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe uczniom i rodzicom;
- wspiera nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, pedagoga, w zakresie realizacji działań określonych w programie realizacji doradztwa na dany rok szkolny;
- opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, pedagogiem, program realizacji doradztwa oraz koordynuje jego realizację;
- razem z nauczycielami diagnozuje zapotrzebowanie uczniów i rodziców na informacje z zakresu doradztwa zawodowego;
- upowszechnia wiedzę na temat planowania kariery zawodowej, możliwości uzyskiwania informacji o sytuacji na rynku pracy krajowym, UE i poza nią;
- współpracuje z instytucjami zewnętrznymi wspierającymi Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego;
- współpracuje z doradcą zawodowym z Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej;

- sporządza na koniec roku szkolnego sprawozdanie z realizacji programu realizacji doradztwa w szkole;
- systematycznie podnosi własne kwalifikacje.

4.4. Pedagog i psycholog:

- diagnozuje potrzeby edukacyjne uczniów;
- w porozumieniu z wychowawcami przeprowadza zajęcia przygotowujące do dokonywania trafnych wyborów dalszego kierunku kształcenia;
- udziela indywidualnych konsultacji dla uczniów i rodziców potrzebujących wsparcia;
- wspomaga i konsultuje uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i ich rodziców;
- razem z koordynatorem planuje dalszy rozwój systemu doradztwa w szkole.

4.5. Nauczyciele:

- poszerzają treści programowe przedmiotu o aspekty zawodoznawcze;
- motywują do nauki poprzez prezentację różnych technik uczenia się;
- motywują do rozwoju zainteresowań edukacyjnych – zachęcają do udziału w konkursach przedmiotowych, olimpiadach, zawodach itp.;
- odkrywają potencjał ucznia i udzielają wsparcia w jego rozwoju;
- wspomagają uczniów w podejmowaniu i realizowaniu decyzji;
- rozwijają i umacniają u uczniów poczucie odpowiedzialności za rozwój edukacyjno-zawodowy;
- propagują aktywną postawę wobec przemian zachodzących na rynku pracy (otwartość i gotowość na zmiany: w tym również zmiany pracy i profesji w ciągu kariery zawodowej; mobilność, elastyczność – wdrażanie do idei kształcenia ustawicznego - LLL);
- współpracują z rodzicami w zakresie motywowania ucznia do nauki oraz wskazywania najbardziej efektywnych form nauki – dostosowanych indywidualnie do ucznia;
- wspierają rodziców w roli doradców ucznia poprzez przekazywanie informacji zwrotnych dotyczących możliwości ucznia w zakresie przedmiotów szkolnych, umiejętności, zainteresowań (profil przedmiotowy ucznia);
- udzielają rekomendacji dotyczących dalszych ścieżek kształcenia;
- wychowawcy na lekcjach wychowawczych wprowadzają podstawy treningu interpersonalnego oraz realizują tematy zawodoznawcze;

- nauczyciel podstaw przedsiębiorczości omawia treści dotyczące pracy i przedsiębiorczości;
- nauczyciel bibliotekarz gromadzi informacje o zawodach i drogach uzyskania kwalifikacji zawodowych. Gromadzi literaturę z zakresu psychologii, prawa pracy, doradztwa zawodowego, udostępnia informatory i ulotki dotyczące dalszej drogi kształcenia oraz wskazuje źródła informacji.

5. Realizacja Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Liceum posiada odpowiednie zasoby do realizacji wyznaczonych zadań w ramach WSDZ. Szkoła dysponuje odpowiednim zapleczem do udzielania porad i konsultacji indywidualnych oraz pomieszczeniami do prowadzenia warsztatów grupowych.

Doradztwo zawodowe w szkole jest realizowane: na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą, w ramach wizyt zawodoznawczych, wycieczek szkolnych, zajęć pozalekcyjnych.

6. Treści programowe realizowane na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego:

Moduł	Uczeń:	Czas realizacji		
		klasa 1	klasa 2	klasa 3
Poznaję siebie	Sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy, określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego	+	+	
	poszerza wiedzę na temat swoich zdolności, zainteresowań, mocnych i słabych stron, stylu uczenia się, motywacji i jej źródeł	+		
	Określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych	+		
	Rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej	+		
	Analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;	+	+	
	Określa własny system wartości, w tym wartości związane z pracą i etyką zawodową	+	+	
Świat zawodów i rynek pracy	Poszerza i analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy	+	+	+
	Analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy	+	+	+
	Porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy oraz analizuje podstawy prawa pracy	+	+	
	Konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy	+	+	+
	Sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne	+		
	Przygotowuje się do przedstawienia siebie podczas rozmowy kwalifikacyjnej	+		

	Charakteryzuje proces zakładania własnej działalności gospodarczej	+		
	przygotowuje się do zaprezentowania swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej	+		
	Charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej	+		
Planuję własny rozwój	Ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej	+	+	+
	Sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno- zawodowych	+	+	+
	Dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej			+
Rynek edukacyjny i LLL	Korzysta ze źródeł dot możliwości dalszego kształcenia	+	+	+
	Określa korzyści wynikające z LLL w życiu osobistym i zawodowym			+
	Analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania I pozyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego I europejskiego system kwalifikacji			+
	Wskazuje możliwości kontynuowania nauki	+	+	+

i

7. Metody i formy pracy

7.1 Formy i metody adresowane do uczniów:

- zajęcia warsztatowe służące rozbudzeniu świadomości planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej;
- zajęcia warsztatowe służące samopoznaniu i określeniu predyspozycji, autodiagnoza preferencji i zainteresowań zawodowych;
- treningi umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, radzenia sobie ze stresem, asertywności;
- praktyczne zajęcia uczące i doskonalące umiejętność redagowania dokumentów aplikacyjnych z wykorzystaniem metod audiowizualnych;
- zajęcia służące rozwijaniu i doskonaleniu autoprezentacji i rozmowy kwalifikacyjnej przy wykorzystaniu technologii komputerowej;
- indywidualna praca ucznia z tutorem;
- udzielanie indywidualnych porad uczniom niezdecydowanym w podjęciu decyzji dotyczących wyboru dalszej ścieżki kształcenia i wyboru zawodu;
- realizacja treści doradczych na zajęciach dydaktycznych w ramach realizacji podstawy programowej;
- organizacja wycieczek, wyjazdów integracyjnych;
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, wyższych uczelni;
- udział w konkursach, zawodach, olimpiadach;
- działania uczniowskiego wolontariatu;
- działania w ramach kół zainteresowań;
- udostępnianie informacji o rynku pracy, możliwościach kształcenia i zatrudnienia.

7.2. Formy i metody adresowane do rodziców:

- organizowanie dni otwartych szkoły – oferta edukacyjna i promocja szkoły;
- dyżury pedagoga, psychologa, doradcy zawodowego dla rodziców – umożliwienie indywidualnej porady psychologiczno-pedagogicznej;
- udostępnianie informacji edukacyjnych (rekrutacja, dokumenty aplikacyjne, rynek pracy);
- udzielanie informacji dotyczących osiągnięć dziecka, zainteresowań, predyspozycji – wspomaganie w procesie podejmowania decyzji.

7.3. Formy adresowane do nauczycieli:

- szkolenia z zakresu doradztwa zawodowego;

- wspieranie inicjatyw mających na celu pomoc młodzieży w dokonywaniu wyborów edukacyjnych i zawodowych;
- śledzenie losów edukacyjnych i zawodowych absolwentów.

7.4 Formy i metody adresowane do środowiska lokalnego:

- współpraca z instytucjami wspierającymi działania doradcze szkoły np., Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna, Warszawskie Centrum Edukacji i Szkoleń, Ośrodek Rozwoju Edukacji;
- współpraca ze szkołami wyższymi – udział w konkursach, wycieczki, spotkania ze studentami i przedstawicielami wyższych uczelni.

8. Współpraca

Sojusznikami szkoły w realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego są:

- pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- pracownicy Urzędów Pracy i WUP,
- uczelnie wyższe, szkoły policealne, Centra Kształcenia Ustawicznego;
- pracownicy Młodzieżowego Centrum Kariery OHP, Pałac Młodzieży w Warszawie,
- organizatorzy targów szkół wyższych, targów pracy i edukacji, w szczególności Biuro Edukacji - współorganizator Targów Maturzystów,
- rodzice,
- osoby wspierające organizację szkolnego doradztwa zawodowego (np. pracownicy zakładów pracy, przedstawiciele zawodów itd.),
- absolwenci szkoły
-

9. Spodziewane efekty

Absolwent liceum będzie:

- Umiał opisać swoją osobowość i dokonać oceny możliwości psychofizycznych;
- Rozwijał umiejętności rozpoznawania własnych zasobów osobistych i umiał wykorzystać je w kształtowaniu swojej drogi zawodowej;
- Znał aktualne trendy i funkcjonowanie rynku pracy;
- Posiadał wiedzę na temat różnych zawodów;
- Znał warunki ekonomiczne określonych prac i zawodów, ograniczenia i predyspozycje do wykonywania określonych zawodów.

Efektem końcowym realizacji programu jest zainspirowanie absolwenta do aktywności w poszukiwaniu swojej ścieżki zawodowej, umożliwiającej aktywne funkcjonowanie na krajowym i unijnym rynku pracy. Planowane metody i formy oceny założonych efektów

programu Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego powinny być objęte monitoringiem działań w zakresie pracy z nauczycielami, uczniami i ich rodzicami.

10. Ocena i ewaluacja

Sprawozdanie z realizacji rocznego programu realizacji WSDZ w szkole sporządza koordynator na podstawie informacji zwrotnych od realizatorów działań oraz na podstawie analizy dokumentacji pracy własnej, ankiet, rozmów z uczniami.